

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos IV. — Izdan in razposlan 9. dne januarja 1917.

Vsebina: (Št. 5—8.) 5. Ukaz o sodnem dražbališču v Gradcu. — 6. Cesarski ukaz, s katerim se izpreminja zakon o bolniškem zavarovanju. — 7. Cesarski ukaz, s katerim se izpreminjata in dopolnjujeta §§ 94 in 121 obrtnega reda. — 8. Ukaz o ustanovitvi policijskega komisarijata v Badnu.

5.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 29. decembra 1916. l.

o sodnem dražbališču v Gradcu.

Na podstavi § 274 zakona z dne 27. maja 1896. l. (drž. zak. št. 78) (izvršilni red) se ukazuje:

Ukaz pravosodnega ministrstva z dne 24. aprila 1901. l. (drž. zak. št. 42) o ustanovitvi sodnega dražbališča v Gradcu se izpreminja in dopolnjuje tako:

1. § 2 se mora glasiti:

„(1) Sodno zarubljene premične telesne reči, ki so v občinah, spadajočih k okolišu c. kr. okrajnega sodišča okolica graška, se morejo prodajati v dražbališču, ako predlaga prodajo v dražbališču zahtevajoči upnik ali zavezanec. Stranki, ki stavi predlog, more sodišče naročiti, naj položi predplačiloma primeren znesek, da se zagotovijo stroški, ki nastanejo s prevozom v dražbališče, ter stroški morebitnega prevoza nazaj.

(2) Razen tega se v dražbališču lahko prodajo:

1. v okolišu mesta Gradec in v sodnem okolišu okolica graška nahajajoče se premične telesne

reči, ki pripadajo h konkurzni masi, ako teče konkurzni postopek na tuzemskem sodišču in ako naj se otujijo tako, kakor je predpisano v izvršilnem postopku (§ 119 k. r.);

2. sodno zarubljene premične telesne reči, ki se pošljejo c. kr. okrajnemu sodišču graškemu, da se dražbajo ali prostovoljno prodajo (§§ 268 in 274 izv. r. in §§ 390 in 393 o. reda);

3. v okolišu mesta Gradec in v sodnem okolišu okolica graška nahajajoče se premične telesne reči, ki naj se sodno prodajo po §§ 145 do 148 in 269, odstavek 2, cesarskega patenta z dne 9. avgusta 1854. l. (drž. zak. št. 208), na zaprosilo ali zaukaz razpravnega (varstvenega ali skrbstvenega) sodišča ali na zaprosilo sodnega komisarja, kateremu je poverjeno opraviti prodajo.“

2. K § 3 je po točki e dostaviti:

„f) zlato in srebrno orodje, ki je oznamnjeno s ponarejenim ali popačenim uradnim puncem ali ki ima pravo puncveno znamenje prikovano ali vkovano ali ki ima v sebi tuje vrste telesa iz železa, bakra, svinca, manjvredno lotalo, smolni klej in dr., izvzemši podlago (kontreemail), ki je potrebna, da se ohrani oblika orodja, in to tako, da ni vidno ali da se ne dá lahko ločiti. Nepuncevana zlatnina in srebrnina se s prostovoljnim dražbanjem ne sme prodajati v dražbališču (ukaz pravosodnega ministrstva z dne 7. oktobra 1908. l. [uk. št. 12]).“

3. § 4, odstavek 1, se mora glasiti:

„Ali je prodajo opraviti v sodnem dražbališču, odloči izvršilno sodišče (c. kr. okrajno sodišče graško, §§ 272, odst. 1, 274 in 289 izv. r., ukaz pravosodnega ministrstva z dne 30. novembra 1916. l. [drž. zak. št. 410]). Prodaja v dražbališču se lahko odredi uradoma ali na predlog, ne glede na izjemo, ki se podaja iz § 2, odstavek 1, in § 2, odstavek 2, številka 3.“

4. § 15, odstavek 2, se mora glasiti:

„Povrniti druge stroške, ki nastanejo državnemu upravnemu s hranitvijo in prodajo stvari v dražbališču, niso dolžne stranke, dokler se ne ukrene drugače, razen posebne obratne izdatke.“

5. § 21, odstavek 1, se mora glasiti:

„Da se pride po predmete in za prevoz (prevoz nazaj) v § 2, odstavek 2, št. 3, označenih reči v dražbališče, da se dražbajo, da prevzame in porabi izkupil teh reči, zato mora skrbeti sodni komisar, ako je izvršitev dražbanja naročena notarju kakor sodnemu komisarju. Sicer je zmislu primerno uporabljati za izvršilno postopanje ukrenjene zaukaze.“

Schenk s. r.

6.

Cesarski ukaz z dne 4. januarja 1917. l.,

s katerim se izpreminja zakon o bolniškem zavarovanju.

Na podstavi § 14 osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Člen I.

Na mesto §§ 6, 7, 9, 25 do 30, 40, 47, št. 8, in 49, zadnji odstavek, zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33) o bolniškem zavarovanju delavcev stopijo naslednja določila:

§ 6.

Predmet v § 1 oznamljenega zavarovanja je podeljevanje podpor bolnikom, podpor porod-

nicam in pogrebnim. Zavarovalnih dajatev je dovoljevati najmanj:

1. Od pričetka bolezni brezplačno zdravniško pomoč, všteti porodničarsko in babiško pomoč, ter potrebna zdravila in druge terapijske pomočke (bolniška strežba).

2. Ako je bolnik nesposoben za delo, od tretjega dne bolezni naprej boleznino, ki mora znašati vsak dan:

v meznem razredu	1	0·60 K
" " "	2	0·90 "
" " "	3	1·20 "
" " "	4	1·50 "
" " "	5	1·80 "
" " "	6	2·10 "
" " "	7	2·50 "
" " "	8	3·00 "
" " "	9	3·60 "
" " "	10	4·20 "
" " "	11	5·00 "

Dela prostega dne ni šteti za prvi ali zadnji dan bolezni.

Bolniško podporo (št. 1 in 2) je dajati, dokler traja bolezen in ako se ne konča prej, 26 tednov, in sicer boleznino teden za tednom po preteklem roku.

3. Porodnicam denarno podporo v višini boleznine, dokler se združujejo meznega dela, do dobe šestih tednov po porodu.

4. Porodnicam, ki same dojijo svoje otroke — brez ozira na bolniško ali porodniško podporo, ki jim morda gre — podporo v višini polovične boleznine do preteka 12. tedna po porodu (premije za dojenje).

5. Ako zavarovanec umre, če njegova pravica zahtevati boleznino ni izčrpana iz več nego pol leta, zaostalim trideseterni znesek poprečnega vsakdanjega delovnega zaslužka, toda ne manj nego 60 K (pogrebna).

Ako ni zaostalih, je porabiti pogrebno do višine naraslih pogrebnih stroškov za založbo teh stroškov.

§ 6 a.

(1) Premembe v meznem razredu, ki nastanejo pozneje nego štiri tedne pred začetkom

bolezni ali med boleznijo, niso merodajne za to bolezen, kadar se določa višina boleznine.

(2) V dobo bolniške podpore ni vračunjati časa bolezni, ki je bil morda pred začetkom nesposobnosti za delo in v katerem se je dajala le bolniška strežba. Dokler traja pravica zahtevati boleznino, obstaja vsekakor tudi pravica zahtevati bolniško strežbo.

(3) Vnovično nesposobnost za delo zaradi bolezni, za katero se je že dajala boleznina, je smatrati za preračun dobe bolniške podpore le tedaj za nadaljevanje te bolezni, ako ne nastane kasneje nego osem tednov potem, ko se je ustavilo prejemanje boleznine.

§ 6 b.

Za prvi dan bolezni velja vobče dan, katerega se kdo zglasi, da je bolan. Za dobe pred tem dnevom, ako segajo nazaj več nego dva tedna, sploh ni dajati bolniške podpore, sicer pa le tedaj, ako je bil zavarovanec zadržan zglašiti se pravočasno in ako brezdvomno dokaže, da se je prej začela z nesposobnostjo za delo združena bolezen in zdravniško zdravljenje.

§ 6 c.

(1) Bolniške blagajnice morajo zadostno poskrbeti, da se dajejo v § 6, št. 1, oznamene dajatve. Ako je izročeno blagajniški zvezi, da prekrbi vse ali posamezne teh dajatev, je blagajnica oproščena svoje dolžnosti le toliko, kolikor zadošča to, kar je poskrbela zveza.

(2) Gledé zdravniškega zdravljenja obolelih udov se more zaukazati, da se morajo obračati na določene zdravnike in da blagajnica (blagajniška zveza) odklanja zalaganje stroškov, ki nastanejo, če se pokličejo drugi zdravniki, razen v nujnih primerih.

(3) Obolelim zavarovancem se more tudi dati na voljo izbira med zdravniki blagajniškega okoliša, ki se zavežejo zdravniško zdraviti po pogojih, dogovorjenih z bolniško blagajnico (zvezo) (organizirana svobodna izbira zdravnikov).

§ 6 d.

(1) Z zdravniki (§ 6 c, odstavek 2 in 3), poklicanimi za zdravniško zdravljenje njenih udov, mora bolniška blagajnica (blagajniška zveza) skle-

niti pismeno pogodbo o obojestranskih pravicah in dolžnostih.

(2) Ta pogodba mora vsekakor uravnati plačilo (zdravniški honorar), ki gre zdravniku za njegov trud, kakšne so obojestranske obveznosti in kolik obseg imajo, začetek pogodbenega razmerja in način njegove razveze.

(3) Obstoječe pogodbe ali službeno razmerje zdravnikov uravnajoči službeni predpisi (službena pragmatika in dr.) ostanejo neizpremenjeni, kolikor zadoščajo sprednjim zahtevam.

(4) Pri bolniški blagajnici (blagajniški zvezi) obstoječa navodila o službi blagajniških zdravnikov ne smejo biti v protislovju z vsebino pogodb. Ta navodila je naznaniti vsakemu blagajniškemu zdravniku, kadar sklene pogodbeno razmerje. Pred vsako premembo navodil ali drugih uredb blagajniških zdravnikov je zaslišati blagajniške zdravnike ali njihove zaupnike.

§ 6 e.

(1) Bolniške blagajnice (blagajniške zveze) morejo z organizacijami zdravnikov svojega okoliša skleniti dogovore o vsebini pogodb, ki se sklenejo s posameznimi blagajniškimi zdravniki (okvirne pogodbe, razkaz pogodbe). Posameznim pogodbam je dati v podlago okvirno pogodbo (razkaz pogodbe).

(2) Bolniškim blagajnicam, pri katerih ni zagotovljeno oskrbovanje službe blagajniških zdravnikov, ker ni uravnano s pogodbo, more politično deželno oblastvo (rudarsko glavarstvo), dokler traja to stanje, izjemoma dovoliti, da se ustreza dolžnosti dajati bolniško strežbo s tem, da se zviša boleznina, in sicer najmanj za 75 h na dan.

§ 6 f.

(1) Ako nastanejo med bolniško blagajnico (blagajniško zvezo) na eni strani in blagajniškimi zdravniki ali skupinami takih zdravnikov na drugi strani spori ali različna mnenja o izvrševanju pogodb, naj skliče za njih porazumno poravnavo na zahtevanje ene izmed udeleženih strank ali tudi, ako ni take zahteve, politično deželno oblastvo poravnalno komisijo v danem primeru v porazumu z rudarskim glavarstvom.

(2) Poravnalne komisije se morejo sklicati tudi tedaj, ako se o načelih okvirne pogodbe (razkaz pogodbe), ki jo je dogovoriti na novo ali o izpre-

membri obstoječe take pogodbe ne more doseči sporazumljenje med strankami.

(3) Sklepi poravnalne komisije so za obe stranki obvezni le tedaj, ako so se sklenili s pritrditvijo prepirajočih se strank ali ako se jim je dodatno podelilo odobrenje strank.

(4) O sestavi, uredbi in sklicevanju poravnalnih komisij naj izdadó predpise politična deželna oblastva. Poskrbeti je, da so stranke enako zastopane na razpravah. Predsednika komisije postavi ali od primera do primera ali v naprej za daljšo dobo politično deželno oblastvo, v danem primeru v porazumu z rudarskim glavarstvom izmed javnih uradnikov, ki ne pripadajo zdravniškemu stanu.

§ 6 g.

(1) Za odločbo o spornih zahtevah iz pogodbenega razmerja med bolniško blagajnico (blagajniško zvezo) in zdravnikom so edino pristojna, kolikor se za to v pogodbi ni dogovorilo drugo razsodišče, na podstavi § 38 zakona z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.) ustanovljena razsodišča delavskih zavarovalnic zoper nezgode, in ako gre za bolniške blagajnice bratovskih skladnic, na podstavi § 15 cesarskega

ukaza z dne 7. aprila 1914. l. (drž. zak. št. 80) ustanovljena razsodišča delavskih zavarovalnic zoper nezgode.

(2) Na mesto tam določenih prisednikov pa stopijo štirje prisedniki, ki se pokličejo od primera do primera in izmed katerih naj imenuje v danem primeru vsaka spornih strank po dva. Prisedniki, ki jih je imenovala udeležena bolniška blagajnica (blagajniška zveza), ne smejo biti niti udje načelstva niti nameščenci tega zavoda. Ako se prisedniki ne postavijo v roku, ki ga je ustanovil predsednik, naj postavi prisednike predsednik.

(3) Krajevna pristojnost se ravna po sedežu udeležene bolniške blagajnice (blagajniške zveze). Ako obsega področje bolniške blagajnice (zveze) več razsodiških okolišev, se more vložiti tožba na enem teh razsodišč, kakor ga izbere tožnik.

(4) V ostalem se primerno uporabljajo predpisi, veljajoči za delavske zavarovalnice zoper nezgode.

§ 7.

Za zavarovanje se delijo zavarovanci po njihovem delovnem zaslušku v mezdne razrede po naslednjem razkazu:

Delovni zasluček.

Mezdni razred	na dan	ali na teden	ali na mesec	Za poprečni vsakdanji delovni zasluček velja
k r o n				
1	do 1.25	do 7.50	do 31.25	1.00
2	čez 1.25 " 1.75	čez 7.50 " 10.50	čez 31.25 " 43.75	1.50
3	" 1.75 " 2.25	" 10.50 " 13.50	" 43.75 " 56.25	2.00
4	" 2.25 " 2.75	" 13.50 " 16.50	" 56.25 " 68.75	2.50
5	" 2.75 " 3.25	" 16.50 " 19.50	" 68.75 " 81.25	3.00
6	" 3.25 " 3.75	" 19.50 " 22.50	" 81.25 " 93.75	3.50
7	" 3.75 " 4.50	" 22.50 " 27.00	" 93.75 " 112.50	4.12
8	" 4.50 " 5.50	" 27.00 " 33.00	" 112.50 " 137.50	5.00
9	" 5.50 " 6.50	" 33.00 " 39.00	" 137.50 " 162.50	6.00
10	" 6.50 " 7.50	" 39.00 " 45.00	" 162.50 " 187.50	7.00
11	" 7.50	" 45.00	" 187.50	8.30

§ 7 a.

(1) Za delovni zasluček veljajo tudi redno dajani deleži dobička, nagrade in naradni prejemki, nadalje dajatve tretjih oseb, kolikor ima običajno dajanje takih dajatev vpliv na odmero delovne mezde.

(2) Vrednost naravnih prejemkov je zaračunati po krajevnih poprečnih cenah.

(3) Vajenci, volontèrji in praktikanti, ki ne dobivajo mezde ali plače v gotovini, spadajo v 1. mezdni razred.

(4) Politična oblastva prve stopnje so pooblašena, zaslišavši zaupnike iz stanu delodajalcev in zavarovancev, ustanoviti vrednosti naravnih prejemkov ter gledé prvih treh mezdnih razredov določiti mezdne razrede za posamezne kategorije

delavcev, v katerih mezdne razmere niso bistveno različne. Pri obratih, ki so pod nadzorstvom rudarskih oblastev, gre oblast okrožnim rudarskim uradom.

(5) Za osebe, zavarovane po predpisih o pokojninskem zavarovanju nameščencev, velja za delovni zaslužek prejemek, ki je po teh predpisih všteven za uvrstitev v plačilne razrede.

§ 7 b.

(1) Za uvrstitev v mezdne razrede je mero-dajen delovni zaslužek (časovna mezda), ki je zavarovancu zagotovljen za določeno dobo.

(2) Ako se dogovori mezda po drugem merilu (akordna mezda, mezda od kosa, dajatve tretjih oseb), je določiti mezdni razred po tistem znesku, ki pride najbrže poprečno ali navadno na en teden ali na en mesec.

(3) Premembe delovnega zaslužka osnujejo premembo uvrstitve v mezdne razrede šele od pričetka naslednje dobe plačevanja prispevkov naprej. Začasne premembe, ki, kakor je pričakovati, ne bodo trajale dalje nego štiri tedne, se ne vpoštevajo.

§ 7 c.

(1) Delodajniki so dolžni naznaniti bolniški blagajnici za uvrstitev v mezdni razred potrebne podatke hkratu z zglasitvijo in vse premembe na teh podatkih najkasneje en teden po sklepu določene dobe za plačevanje prispevkov. Na nasprotovanje se uporablja § 67.

(2) Ako se podatki, ki so potrebni za določitev meznega razreda, morejo podati le s cenitvijo (§ 7 b, odstavek 2), je popravljene podatke podati dodatno, ako se pozneje pokaže, da cenitev ni bila pravilna.

§ 9.

Zvišati ali razširiti z ustavom dajatve čez najmanjšo mero, oznamenjeno v §§ 6 do 8, je dopustno v nastopno oznamenjenem obsegu:

1. Dnevna boleznina se more zvišati v 1. meznem razredu do 80 h, v ostalih meznih razredih do 90 odstotkov dolnje meje dnevnega zaslužka meznega razreda, toda ne nad 5 K 50 h, pogrebnina pa na petinštirideseterni znesek poprečnega dnevnega delovnega zaslužka.

2. Za zavarovance, kojih delovni zaslužek presega 9 K na dan (54 K na teden, 225 K na mesec), se more uvesti poseben razred z dnevno boleznino 6 K.

3. Trajanje bolniške podpore se more obče ali za zavarovance, ki so dalje časa udje, raztegniti čez 26 tednov do enega leta.

4. Boleznina se more dajati zavarovankam, ki so v zadnjem stadiju nosečnosti in se z ozirom na svoje stanje vzdržujejo meznega dela, pred porodom trdno določen čas, k večjemu pa štiri tedne, kolikor ni itak pravice do boleznine.

5. Dajanje premij za dojenje se more raztegniti do dobe 26 tednov.

6. Obolelim ali porodnicam, ki ostanejo v domači oskrbi, se more z njihovo pritrditvijo priskrbeti izšolano strežno osebje, porodnicam z njihovo pritrditvijo dati oskrba v porodnišnici ali v sličnem zavodu. V teh primerih je dopustno zaračunati pripadajoče stroške na boleznino do polovice boleznine.

§ 9 a.

(1) Z ustavom se more rodbinskim svojcem zavarovancev, ki živé z njimi v skupnem gospodarstvu in niso sami zavezani zavarovanju, dovoliti pravica, da zahtevajo blagajniške dajatve (rodbinsko zavarovanje). Rodbinsko zavarovanje se more raztegniti na podelitev bolniške strežbe, pogrebnin in podpor porodnicam.

(2) V rodbinsko zavarovanje se ne smejo privzeti zavarovanci, kojih davčni letni dohodek presega določeno mejo. Ta meja znaša za Dunaj 4.800 K, za kraje, ki spadajo v prvi razred aktivnostnih doklad državnih uradnikov, 4.200 K, za kraje drugega razreda 3.600 K, za kraje tretjega razreda 3.000 K, za kraje četrtega razreda 2.400 K. Merodajno je pri tem stanova-lišče zavarovanca. Kolikor so zavarovanci že privzeti v rodbinsko zavarovanje, morejo nadaljevati to zavarovanje.

(3) Z ukazom ministra za notranje stvari se morejo pogoji za izključitev od rodbinskega zavarovanja obče ali po kategorijah zavarovancev določiti drugače.

(4) Na rodbinsko zavarovanje se primerno uporabljajo §§ 6 c do 6 g.

(5) Minister za notranje stvari more v porazumu z udeleženi ministri za okoliše, v katerih

so dani potrebni predpogoji, izjaviti, da je rod-binsko zavarovanje obvezna blagajniška dajatev v zmislu § 6 tega cesarskega ukaza, in uravnati njegovo izvršitev.

§ 9 b.

(1) Za namene, ki so v zvezi z bolniškim zavarovanjem, se morejo ustanoviti posebni zakladi.

(2) Novci takih skladov se morejo zlasti porabljeni za podeljevanje fakultativnih podpor, za posebne čez zavarovalne dajatve segajoče uredbe za strežbo bolnikov in rekonvalescentov, nadalje za odvrčajoče zatiranje ljudskih kužnih bolezni (tuberkuloze [jetike], alkoholizma, spolnih bolezni) v številu podpiranje prizadevanj, ki služijo tem namenom.

(3) Za zbiranje takih skladov se morejo, kolikor ni drugih sredstev na razpolaganje, pobirati od zavarovancev posebni prispevki. Pobirajo se enako kakor ostali prispevki. Pobirati prispevke delodajnikov je dopustno le, ako temu pritrdijo zastopniki delodajnikov na občnem zboru v ločenem glasovanju z navadno večino glasov.

§ 9 c.

(1) Z ustavom se more določiti:

1. da se za obolele zavarovance, ki bivajo v času svoje bolezni izven okoliša blagajnice, obče ali po neklih pogojih zviša boleznina najmanj za 75 h namesto dajatev, ozamenjenih v § 6, št. 1 (bolniška strežba);

2. da zavarovancem, ki so si nakopali bolezen nalašč ali s krivno udeležbo na pretepih ali tepežih ali kojih bolezen se izkaže za neposredno posledico pijanosti, sploh ni dajati boleznine ali pa le deloma;

3. da se zavarovancem, ki so hkratu drugje zavarovani proti bolezni in tega drugotnega zavarovalnega razmerja ne naznanijo blagajnici v treh dneh po tem, ko so oboleli, skrajša boleznina toliko, da skupaj z boleznino, prejmano iz drugotnega zavarovanja, ne presega gotovinske mezde zavarovanca;

4. da se zavarovancem, ki imajo, ako obolé, pravico zahtevati od delodajnika, da se jim dalje plačuje polna mezda ali plača, za dobo te zahteve sploh ne daje boleznina ali ne v polni meri; v tem primeru je za take zavarovance določiti primerno znižanje prispevka;

5. da se daje v § 6, št. 3, ozamenjena podpora le takim porodnicam, ki so v zadnjih dvanajstih mescih, računa od dneva poroda, vsaj šest mesecev imele opravilo, zavezano zavarovanju.

(3) Ustav more končno za posamezne leke in terapevtske pomočke določiti primerne najvišje zneske z učinkom, da plača blagajnica stroške le do teh najvišjih zneskov ali da doplačuje za nabavo. Minister za notranje stvari more po svojem preudarku izpremeniti v ustavu določene najvišje zneske.

§ 25.

(1) Po zavarovalnotehniških načelih potrebni novci za zalaganje zavarovalnih dajatev, ki jih morajo po tem zakonu in ustavu dajati okrajne bolniške blagajnice, in upravnih stroškov ter za dotiranje rezervnega zaklada in za kako prispevanje k zvezi bolniških blagajnic se priskrbujejo s prispevki.

(2) Za druge nego spredaj in v § 9 b ozamenjene namene se ne smejo niti pobirati prispevki niti porabljeni zneski iz imovine blagajnice.

(3) Prispevke je določiti, kolikor služijo za zalaganje v prvem odstavku ozamenjenih potrebščin, v posameznih mezdnih razredih v enakem razmerju k poprečnemu delovnemu zaslužku, toda ob odmeri prispevkov se morejo stroški bolniške strežbe posebej proračunati docela ali deloma brez razlike mezdne razreda.

(4) Vsi prispevki za enega zavarovanca ne smejo za teden znašati več nego štiri desetinke poprečnega dnevnega delovnega zaslužka meznega razreda (§ 7).

§ 26.

(1) Z ustavom se more prispevek stopnjevati po kategorijah udov, med katerimi so po izkušnji bistvene razlike v nevarnosti bolezni.

(2) Tako stopnjevati se more zlasti po spolu in po vrsti opravila (udov ali po obratnih vrstah, za osebe, ki nimajo stalno posla, nadalje za vajence.

(3) Zlasti se morejo v ustavu določiti višji prispevki za osebe, ki imajo opraviti pri gradnji potov, železnic, kanalov, ob rekah in pri gradnji nasipov.

(4) Stopnjevali prispevke po starosti je dopustno le pri prostovoljnih udih.

§ 27.

(1) Za osebe, ki imajo opravila v obratu, čigar uredba ne ustreza v higijenskem oziru obstoječim predpisom, se more za dobo, dokler traja to stanje, zvišati prispevek bolniškega zavarovanja s tem, da se predpišejo doklade do 50 odstotkov tega prispevka, ki jih morajo plačevati dotični delodajniki sami.

(2) Predpiše jih predstojnik in predpis se more izpodbijati v 14 dneh pri nadzornem oblastvu. To oblastvo more tudi uradoma ukreniti take odredbe. Kolikor gre za obrtne obrate, je poprej zaslišati obrtnega nadzornika.

§ 28.

(1) Presežek dohodkov čez izdatke služi za to, da se ustanovi in pomnoži rezervni zaklad.

(2) Reservni zaklad je presežek vseh aktiv čez vsa pasiva bolniškega zavarovalnega zaklada.

(3) Nabirati ga je najmanj v znesku navadnega poprečnega izdatka zadnjih treh let in, ako treba, zopet dopolniti do te višine.

§ 29.

(1) Za poslovanje ne neposrednje potrebne novce blagajnice je plodonosno nalagati.

(2) Nalagati se morejo le:

1. v vrednostnih papirjih, z zakonitimi določili dopuščenih za nalaganje novcev varovancev;

2. v hipotekah, v katerih se smejo nalagati novi varovancev;

3. v poštni hranilnici in v avstrijskih hranilnicah, urejenih v zmislu hranilniškega pravilnika z dne 2. septembra 1844. l.

(3) Novci, ki jih je treba imeti na razpolaganje za opravični obrat, in sicer do poprečne štirimesečne potrebe, se morejo položiti v zupanja vrednih tuzemskih kreditnih zavodih.

(4) S pritrditvijo nadzornega oblastva se smejo pridobiti tudi nepremičnine, ako ne ostanejo

obremenjene nad polovico pridobitnih stroškov in ako služijo za nastanitev blagajniške pisarne ali za zdravilnice (okrevalnice).

§ 30.

(1) Ako se pokaže iz letnih sklepov blagajnice, da dohodki ne zadoščajo za zalaganje izdatkov, in ako rezervni zaklad še ni dosegel v § 28, odstavek 3, oznamene višine ali ako se je rezervni zaklad zmanjšal pod ta znesek, ker so izdatki presegli dohodke, je skleniti ali zvišanje prispevkov ali znižanje blagajniških dajatev v mejah zakonitih najmanjših dajatev (§§ 6 do 8), ako s premembami v upravi ali v bolniški kontroli ni pričakovati, da se v bližnjem času izboljšajo razmere.

(2) Ako se pokažejo iz letnih sklepov prebitki poslovanja, se morejo, dokler rezervni zaklad še ni dosegel v § 28, odstavek 3, oznamene višine, znižati prispevki ali zvišati zavarovalne dajatve (§ 9) le tedaj, ako je letni prirastek rezervnega zaklada v vsakem zadnjih treh let znašal najmanj 10 odstotkov blagajniških prispevkov. Ako je pa rezervni zaklad že dosegel v § 28, odstavek 3, oznameno višino in ako je po letnih sklepih pričakovati se nadaljnje prebitke poslovanja, se morejo razen ali namesto znižanja prispevkov primerni zneski nakloniti iz zneska rezervnega zaklada, ki presega zakonito višino (§ 28, odstavek 3), zakladom, ki so ustanovljeni ali se ustanove po § 9 b, ali zvišati zavarovalne dajatve (§ 9) na podstavi zadevnih določil v pravilih.

(3) Ako se ne sklenejo določilom odstavka 1 ustrezajoči sklepi, mora za odobrenje pravil pristojno nadzorno oblastvo pozvati, naj se sklenejo dotični sklepi. Ako se ne sluša ta poziv, mora imenovano oblastvo uradoma s pravnoobvezno močjo izpremeniti blagajniški ustav, kolikor je potrebno.

§ 40.

(1) Razpust okrajne bolniške blagajnice more odrediti politično deželno oblastvo:

1. ako se je število udov trajno zmanjšalo pod 100;

2. ako se pokaže iz letnih sklepov, da se tudi po zvišanju prispevkov na najvišjo izmero, oznameno v § 25, odstavek 4, ne morejo zalagati zakonite najmanjše dajatve;

3. ako občni zbor predlaga razpust.

(2) Hkratu, ko se odredi razpust, je ukreniti kar je potrebno gledé nadaljnega zavarovanja udov.

§ 40 a.

(1) Reševanje opravil razpuščene okrajne bolniške blagajnice je izročiti okrajni bolniški blagajnici, kateri se pripoji okoliš razpuščene okrajne bolniške blagajnice. Ako se porazdeli ta okoliš na več okrajnih bolniških blagajnic, je med njimi pristojna za reševanje opravil tista okrajna bolniška blagajnica, ki je po svojem imovinskem položaju ter z ozirom na število prevzetih udov razpuščene blagajnice najpripravnejša za to.

(2) Za reševanje opravil poklicana blagajnica prevzame, ko se ji predkaže premoženje razpuščene blagajnice, kar ga je morda, poplačilo dolgov in založbo zahtev podpor, ki so nastale pred razpustom. Ako vse te obveznosti presegajo prevzeto imovino ali ako ni bilo imovine, je primanjkljaj porazdeliti na udeležene okrajne bolniške blagajnice po razmerju števila udov razpuščene blagajnice, ki so jih prevzele, in ga povrniti blagajnici, ki rešuje opravila.

(*) Predstojnikom udeleženih blagajnic more v tem primeru podeliti politično deželno oblastvo pravico, da zvišajo prispevke za ude iz okoliša razpuščene blagajnice do zakonitega najvišjega zneska, da se docela ali deloma založi primanjkljaj. Kak prebitek ob reševanju je preodkazati udeležnim blagajnicam po zgoraj ustanovljenem razmerju.

(4) Ako se ob porazdelitvi primanjkljaja ali prebitka ne doseže sporazumljenje med udeležnimi blagajnicami, odloči politično deželno oblastvo.

(5) Ako se preminjajo blagajniški okoliši (§ 12, odstavek 3), se morejo primerno uporabljati sprednja določila.

§ 47, št. 8.

Ako se zakonite najmanjše dajatve (§§ 6 do 8) ne založijo s prispevki, ko so se zvišali na zakonito najvišjo izmero (§ 25, odstavek 4), mora podjetnik obrata za njih založbo potrebna priplačila primakniti iz svojega.

§ 49, zadnji odstavek,

Reservni zaklad, ki ostane, ko so se poravnale vse obveznosti, je porazdeliti, kolikor ne pre-

sega zakonitega najmanjšega zneska (§ 28, odstavek 3), razmerno med tiste bolniške blagajnice, v katere vstopijo razpuščeni obratni bolniški blagajnici pripadajoči udje. Kak nadaljnji ostanek imovine ter drugi zakladi obratne bolniške blagajnice se smejo porabiti le za podpiranje in za blaginjske uredbe za delavce in za nameščence obrata.

Člen II.

K § 8 se pristavlja naslednji odstavek:

Porodnišnice ne veljajo za bolnišnice v zmislu sprednjih določil. Zdravilnice za pijance so zenačene javnim bolnišnicam.

Člen III.

V pravilih v § 11 oznamenjenih bolniških blagajnic se more določiti red o zglašanju bolezni, o vedenju in kontroli bolnikov in se more tistim, ki ravnaajo proti redu, zapreti, da se jim zniža boleznina do polovice, in sicer do dobe enega tedna v vsakem posameznem primeru nasprotovanja.

Člen IV.

(1) V § 11 oznamenjene bolniške blagajnice, ki imajo svoj sedež v upravnem okolišu političnega deželnega oblastva, se morejo na podstavi soglasnih sklepov svojih občnih zborov, bolniške blagajnice obratov in bratovskih skladnic vrhutega s pritrditvijo dotičnih obratnih podjetnikov združiti v zveze ali pristopiti takim zvezam, da zasledujejo skupne namene v področju njim naložene skrbi za bolnike. Minister za notranje stvari more v porazumu z udeležnimi ministri dovoliti, da se raztegne zveza čez več upravnih okolišev ali njihovih delov.

(2) Ti nameni so zlasti:

1. Sklepanje skupnih pogodb z zdravniki, lekarničarji in bolnišnicami;

2. nabavljanje zdravilne pomočke in pomagala za obolele, tudi take, katerih dajanje sega čez dolžnost bolniških blagajnic (§ 6, št. 1);

3. skupno oskrbovanje kontrole bolnikov;

4. priredbe, da se zabranijo bolezni;

5. naprava in obratovanje skupnih zdravilnic (okrevalnic), nadalje lekarnic po III. oddelku zakona

z dne 18. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 5 iz l. 1907.);

6. nastavljanje skupnih uradnikov in kontrolnih organov;

7. oskrbovanje statistike.

(3) Sklepi za uresničenje v točki 5 oznamljenih namenov potrebujejo v vsakem posameznem primeru odobrenja nadzornega oblastva.

(4) Zveze so pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršuje po sedežu zveže pristojno politično deželno oblastvo, na višji stopnji ministrstvo za notranje stvari. Pri tem se primerno uporabljajo določila §§ 19 do 21.

(5) Zveze, ki se raztezajo edinole na blagajnice, ki na zadnji stopnji niso pod nadzorstvom ministrstva za notranje stvari, nadzorujejo za te blagajnice pristojna oblastva.

(6) Nadzorna oblastva morejo, izvršujé državno nadzorstvo nad bolniškimi blagajnicami, zlasti za izvrševanje revizij bolniških blagajnic, zahtevati sodelovanje zvez. Zveze so dolžne ustrezati takim zahtevam.

(7) Uredba zveze, zlasti njen delokrog, uprava, poslovanje in zastopstvo, nadalje priskrbovanje sredstev za zvezne namene se uravnajo v posebnem ustavu, ki potrebuje, da je veljaven, odobrenja nadzornega oblastva kakor njegove poznejše premembe.

(8) Delodajnikom je dati v upravi in v nadzorovalnih organih zveze primerno zastopstvo. Politično deželno oblastvo si more pridržati imenovanje do ene četrtnine tega zastopništva, da doseže enakomerno zastopstvo delodajništva. V ostalem so zastopniki delodajnikov v načelstvih zveznih blagajnic pristojni, da volijo to zastopstvo.

(9) V ustavu morajo biti tudi določila v pogojih za izstop posameznih zveznih blagajnic iz zveze, o prostovoljni razdružbi zveze in o imovinskih odredbah, ki se ukrenejo v primeru razdružbe, ter o poravnanju sporov, nastajajočih iz zveznega razmerja.

(10) Jamstvo zveznih blagajnic v primerih izstopa ne sme segati čez dolžnost, da se plača znesek v najvišji izmeri letnega prispevka, po- prečno plačevanega v zadnjih treh letih.

(11) Ustav zveze more zveznim blagajnicam naložiti dolžnost vzajemnega pripomaganja izvršujé

zavarovalno delovanje in zlasti zaukazati, da zvezna blagajnica prevzame, da na račun druge zvezne blagajnice priskrbuje zavarovalne dajatve za obolele ude.

(12) Porabljanje imovine razdružene zveze za druge nego za namene bolniške oskrbe je izključeno.

(13) Ako se prekorači pravilom ustrežajoči delokrog, more nadzorno oblastvo razpustiti zvezo, ko je poprejšnje posvarilo ostalo brez uspeha.

Člen V.

(1) Na podstavi § 39 zakona o bolniškem zavarovanju ustanovljene zveze okrajnih bolniških blagajnic se razpuščajo. Zvezna imovina, ki ostane, ko se poravnajo vse obveznosti, se razdeli zveznim blagajnicam po razmerju prispevkov, ki so jih plačale zvezi, odračunivši prejete naklonitve.

(2) Druge zveze bolniških blagajnic se morajo v roku, ki ga določi nadzorno oblastvo, pretvoriti po členu IV, sicer se razpusté.

Člen VI.

Z ustavom okrajnih bolniških blagajnic se more določiti, da je udom, ki so zavezani zavarovanju, ako traja dalje opravilo, ki osnuje članstvo, dovoljen izstop iz blagajnice le s sklepom kole-darskega polletja, ako se priglasi izstop najkasneje en mesec pred tem časom.

Člen VII.

(1) §§ 5, 10, 24, 39, 50 in 61 zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33) so razveljavljeni.

(2) V § 4 imenovanega zakona, v besedilu, izpremenjenem z zakonom z dne 4. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 39), določeni rok 20 tednov se raz-teza na 26 tednov.

(3) § 75, odstavek 1, imenovanega zakona se primerno uporablja na pogodbe med bolniškimi blagajnicami (blagajniškimi zvezami) in zdravniki.

(4) §§ 9, 9 a, 9 b, 9 c in 25 do 30 veljajo tudi primerno za združne bolniške blagajnice, bolniške blagajnice bratovskih skladnic in društvene bolniške blagajnice.

(5) §§ 6 d do 6 g se ne uporabljajo na bolniške blagajnice, oznamene v § 52 in 53, na druge obratne bolniške blagajnice in bolniške blagajnice bratovskih skladnic ne toliko, kolikor oskrbujejo zdravniško zdravljenje zdravniki, ki jih je postavil podjetnik na svoje stroške.

(6) V koliko naj veljajo določila tega cesarskega ukaza na obratne bolniške blagajnice mornarjev, ostane pridržano posebni uravnavi.

Člen VIII.

(1) Ta cesarski ukaz dobi moč tri mesece po svoji razglasitvi.

(2) V tem času izgube moč zakonita določila, ki so z njim v protislovju, toda v moči ostanejo dosedanja predpisi ustava bolniških blagajnic o odmerjanju denarnih dajatev in zavarovalnih prispevkov dotlej, da se zavarovanci uvrstijo v mezdne razrede (člen I). Rokovi za to, da se prvokrat podajo v § 7 c, odstavek 1, predpisana naznanila, za izvršitev uvrstitve in za potrebne izpremembe pravil bolniških blagajnic se ustanove z ukazom. Pravila, ki se ne spravijo pravočasno v sklad s tem cesarskim ukazom, se uradno izpremenijo, kolikor je potrebno, s pravnoobvezno močjo.

(3) Na zavarovalne primere, v katerih traja dalje dolžnost dajatev bolniških blagajnic po dosedanjih predpisih ob času, ko dobi ta cesarski ukaz moč, se uporabljajo predpisi tega ukaza toliko, kolikor so ugodnejši za upravičenca.

Člen IX.

Izvršiti ta cesarski ukaz je poverjeno Mojemu ministru za notranje stvari v porazumu z Mojimi ostalimi udeleženi ministri.

Na Dunaju, 4. dne januarja 1917. l.

Karol s. r.

Clam-Martinic s. r.	Baernreither s. r.
Georgi s. r.	Forster s. r.
Hussarek s. r.	Trnka s. r.
Spitzmüller s. r.	Bobrzyński s. r.
Handel s. r.	Schenk s. r.

Urban s. r.

7.

Cesarski ukaz z dne 4. januarja 1917. l.,

s katerim se izpreminjata in dopolnjujeta §§ 94. in 121 obrtnega reda.

Na podstavi § 14 osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Člen I.

§ 94, odstavek 5, obrtnega reda v besedilu zakona z dne 8. marca 1885. l. (drž. zak. št. 22) se izpreminja in se mora glasiti:

Porodnice se smejo šele po preteku šestih tednov po porodu porabljeni za redna obrtna opravila.

Člen II.

§ 121 obrtnega reda v besedilu zakona z dne 5. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 26) se izpreminja takole:

Odstavek 1 se mora glasiti: Zadruga morejo za podpiranje svojih pripadnikov (pomočnikov in vajencev), ako oboli, za podeljevanje podpor porodnicam in pogrebnim ustanavljati in vzdrževati posebne zavode (bolniške blagajnice) ali pa pristopiti obstoječi bolniški blagajnici, urejeni po zakonu z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33).

Odstavek 4 se razveljavlja.

Odstavek 6 (sedaj 5) se mora glasiti: Na zadružne bolniške blagajnice se uporabljajo v ostalem določila §§ 9, 9 a, 9 b, 9 c, 25 do 30 in 58, odstavek 1 in 2 zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33) v besedilu, izpremenjenem z zakonom z dne 4. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 39) in s cesarskim ukazom z dne 4. januarja 1917. l. (drž. zak. št. 6), ter določila členov II, III, IV, V, odstavek 2, VII in VIII omenjenega cesarskega ukaza.

Člen III.

Ta cesarski ukaz dobi moč tri mesece po svoji razglasitvi.

Člen IV.

Izvršiti ta cesarski ukaz je poverjeno Mojemu trgovinskemu ministru v porazumu z Mojim ministrom za notranje stvari.

Na Dunaju, 4. dne januarja 1917. l.

Karol s. r.

Clam-Martinic s. r. Baernreither s. r.

Georgi s. r. Forster s. r.

Hussarek s. r. Trnka s. r.

Spitzmüller s. r. Bobrzyński s. r.

Handel s. r. Schenk s. r.

Urban s. r.

8.

Ukaz ministra za notranje stvari z dne 6. januarja 1917. l.

o ustanovitvi policijskega komisarijata v Badnu.

§ 1.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 31. decembra 1916. l. se ustanavlja v Badnu, dokler traja potreba, policijski komisariat z omejenim delokrogom.

§ 2.

Policijski okraj.

Poslovanje tega policijskega komisarijata se razteza na okoliš krajne občine badenske.

§ 3.

Delokrog.

Delokrog policijskega komisarijata obsega v mejah policijskega okraja naslednje posle, ki jih je doslej oskrbovalo politično oblastvo v Badnu:

1. Vzdrževanje javne varnosti in notranjega miru;

2. tiskovno policijo;

3. zglaševalstvo in stvar potnih listov;

4. izvrševanje policije za orožje in municijo ter varnostnopolicijskih določil predpisov o raznesilih;

5. razsojanje na odgon in odpravo v zmislu zakona z dne 27. julija 1871. l. (drž. zak. št. 88) in postavljanje pod policijsko nadzorstvo;

6. policijsko kazensko pravo po cesarskem ukazu z dne 20. aprila 1854. l. (drž. zak. št. 96) po delokrogu, ki je sploh odkazan policijskemu komisarijatu.

7. policijska uradna dejanja po določenih kazenskega pravnega reda gledé tistih kaznivih dejanj, ki jih je sodno kaznovati in ki se neposrednje tičejo drugega področja policijskega komisarijata.

§ 4.

Policijski komisariat v Badnu se podreja neposrednje cesarskemu namestniku.

§ 5.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Handel s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1917. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1917 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštine prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja le, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem z naročbo plačati tudi zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1866. za .	4 K 40 h	Letnik 1883. za .	5 K — h	Letnik 1900. za .	7 K — h
1850. " .	10 " 50 "	1867. " .	4 " — "	1884. " .	5 " — "	1901. " .	6 " — "
1851. " .	2 " 60 "	1868. " .	4 " — "	1885. " .	3 " 60 "	1902. " .	7 " 50 "
1852. " .	5 " 20 "	1869. " .	6 " — "	1886. " .	4 " 60 "	1903. " .	9 " — "
1853. " .	6 " 30 "	1870. " .	2 " 80 "	1887. " .	5 " — "	1904. " .	5 " — "
1854. " .	8 " 40 "	1871. " .	4 " — "	1888. " .	8 " 40 "	1905. " .	6 " — "
1855. " .	4 " 70 "	1872. " .	6 " 40 "	1889. " .	6 " — "	1906. " .	12 " — "
1856. " .	4 " 90 "	1873. " .	6 " 60 "	1890. " .	5 " 40 "	1907. " .	13 " — "
1857. " .	5 " 70 "	1874. " .	4 " 60 "	1891. " .	6 " — "	1908. " .	9 " — "
1858. " .	4 " 80 "	1875. " .	4 " — "	1892. " .	10 " — "	1909. " .	8 " 50 "
1859. " .	4 " — "	1876. " .	3 " — "	1893. " .	6 " — "	1910. " .	8 " 40 "
1860. " .	3 " 40 "	1877. " .	2 " — "	1894. " .	6 " — "	1911. " .	7 " — "
1861. " .	3 " — "	1878. " .	4 " 60 "	1895. " .	7 " — "	1912. " .	12 " 50 "
1862. " .	2 " 80 "	1879. " .	4 " 60 "	1896. " .	7 " — "	1913. " .	9 " 50 "
1863. " .	2 " 80 "	1880. " .	4 " 40 "	1897. " .	15 " — "	1914. " .	15 " — "
1864. " .	2 " 80 "	1881. " .	4 " 40 "	1898. " .	6 " — "	1915. " .	11 " 70 "
1865. " .	4 " — "	1882. " .	6 " — "	1899. " .	10 " — "		

Prodajna cena za letnik 1916. se naznani začetkom januarja 1917. l.

Posamezni letniki v drugih sedmerih jezikih počeni z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme le proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmerih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samo vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.